

Republic of the Philippines
Department of Education
DepEd Complex, Meralco Avenue, Pasig City

MATATAG K TO 10 CURRICULUM OF THE K TO 12 PROGRAM

MAKABANSA **Baitang 1-3**

I. RASYONAL

Ang pangunahing layunin ng programang K to 12 ay makahubog ng holistikong Pilipinong mag-aaral na mayroong ika-21 siglong mga kasanayan. Kaakibat ng holistikong pagkahubog ng mga mag-aaral ay ang pagkakaroon ng isang malalim na pag-unawa at pagpapahalaga sa sarili at kultura.

Kaugnay nito, binuo ang bagong asignaturang Makabansa sa unang susing yugto pagkatuto. Sa pamamagitan nito, makapaglalaan ng dagdag na panahon at oras sa mga mag-aaral at guro upang higit na pagtuunan ng pansin ang kakayahang panliterasi tulad ng pag-unawa sa binabasa (reading comprehension) na isa sa itinuturong dahilan sa mababang kalidad ng pagkatuto ng marami sa mga Pilipinong mag-aaral (Estacio, 2013). Patunay dito ang mababang iskor na nakuha ng Pilipinas sa iba't ibang pagtatayang pang-internasyonal tulad ng Programme for International Student Assessment (PISA) at Southeast Asia Primary Learning Metrics (SEA-PLM).

Ayon sa ulat ni Cristobal (2015), 1.2 milyong Pilipino na may edad lima hanggang labing-limang taon ang sinasabing may limitadong kakayahang panliterasi dahil sa sila ay nahinto sa pag-aaral. Hindi rin maikakaila ang patuloy na bumababang kakayahan ng mga bata sa pagbabasa mula sa ilang malalayong lugar sa Mindanao (Balinas et al, 2017). Lumalabas sa mga pag-aaral at literatura na ang mabisang integrasyon ng nilalaman, tema, konsepto, kasanayan mula sa iba't ibang mga asignatura ay nagdudulot ng makahulugan at makabuluhang pagkatuto sa mga mag-aaral (Costley, 2015; Mustafa, 2011; Harell, 2010).

Sa katunayan, binigyang-diin ni Loepp (1999) na ang integrasyon ay maaaring magbunga ng higit na matalinong pag-uusisa (intellectual curiosity), higit na interes sa pag-aaral, mas mahusay na pagtugon sa mga suliranin (problem solving), at mataas na pang-akademikong tagumpay. Mayroong tatlong dahilan sa paggamit ng integrated na kurikulum ayon sa pananaliksik. Ito ay a) mas makabubuo ng mga ugnayan ang mga guro at mag-aaral, b) mas kasiya- siya at may kaugnayan sa buhay ng mga mag-aaral ang pagkatuto sa mga paksa, at c) naitutulay at naiuugnay ang mga tradisyunal na larangang pang akademiko sa mga mag-aaral at komunidad (Costley, 2015).

Kaugnay nito, ang Makabansa ay bukas sa oportunidad ng interdisiplinaryong pagdulog . Pangunahing katangian ng interdisiplinaryong pagdulog ang a) pagtugon sa hamon at suliraning nakabatay sa nagbabagong reyalidad, b)jumaangkop na metodolohiya, (evolving methodology) at kolaborasyong disiplinlal. (Russel, A.W. et al. , 2007).

Sa pagbubuo ng nilalaman, paksa, at tema ng Makabansa, nagkaroon ng kolaborasyon ang mga content experts, curriculum specialists, instructional implementers, at leaders upang tugunan ang layuning makahubog ng mga mag-aaral na mayroong pag-unawa sa sarili at kultural na kamalayan, kasanayan upang maging malusog at malikhain, at may kakayahang makipag-ugnayan sa kapwa at pamayanan. Makatutulong ito sa pagresolba ng curriculum congestion na isa sa itinuturong dahilan sa mababang kalidad ng pagkatuto ng mga mag-aaral.

II. MGA LAYUNIN NG PAGPAPAKILALA SA MAKABANSA

Pangunahing layunin ng Makabansa na makahubog ng mag-aaral na mayroong pag-unawa sa sarili at kultural na kamalayan, kasanayan upang maging malusog at malikhain, at may kakayahang makipag-ugnayan sa kapwa at pamayanan. Partikular na layunin ng Makabansa na makamit ang mga sumusunod:

Mapalakas ang pundasyon ng mga mag-aaral sa pagbuo ng kanilang pagkakakilanlan bilang isang tao at Pilipino;

Mapalakas ang pundasyon ng mga mag aaral sa kakayahan sa paggalaw, pangkalusugan at malikhaing pagpapahayag ng kanilang damdamin; at

Mapaigting ang pundasyong panliterasi ng mag-aaral.

A. Proseso sa Pagbuo ng Makabansa

Sa pagbuo ng Makabansa bilang isang erya ng pagkatuto, isinaalang-alang ang mga sumusunod na proseso. Pagsangguni sa iba't ibang pag-aaral at literatura ukol sa integrasyon sa kurikulum. Nauunawaan ng Kagawaran ng Edukasyon ang kahalagahan ng integrasyon ng kurikulum upang mas mapabuti ang pagkatuto ng mga mag-aaral.

Ayon kina Watkins at Kritsonis (2011) nagbibigay ang integrated na kurikulum ng oportunidad na makita ng mga mag-aaral ang kahulugan at layunin ng mga paksa at kagamitang pampagkatuto. Ang mga mag-aaral ay nagkakaroon din ng mas malalim na pang-unawa sa mga kagamitang nabanggit.

Ayon kay Harell (2010) na binanggit ni (Costley, 2015) mayroong apat na paraan ng pagsasama-sama ng kurikulum. Pinagsasama-sama ng Fusion ang dalawang magkahiwalay na disiplina. Ang Incorporation ay nagdaragdag ng isang elemento ng kurikulum at isa pa. Ang Correlation ay gumagawa ng mga koneksyon sa pagitan ng dalawang magkaibang paksa. Ang Harmonization ay naglalagay ng iba't ibang elemento ng kurikulum na maaaring magtulungan at pag-isahin ang mga ito. Mayroon ding tatlong modelo ng integrasyon ng kurikulum: (1) interdisciplinary, (2) problem-based, at (3) theme-based (Mustafa, 2011).

Ayon naman kay Soni (2015), isang magandang katangian ng Early Childhood Care and Education (ECCE) ang paghikayat sa mga bata sa iba't ibang mga karanasan batay sa temang (theme-based) nagbibigay ng inspirasyon sa kanila upang saliksikin ang kanilang kapaligirang ginagalawan. Ang theme-based na mga programa ay lumilikha nga mga gawain at karanasan sa paligid ng isang ideya o tema na nag-aalok ng maraming pagkakataon kung saan natututo ang mga bata sa kapaligiran na nakapagpapasigla, emosyonal na sumusuporta at nagsasangkot.

Hinuhubog ng theme-based na pagkatuto ang pangkabuoang pag-unlad sa bawat bata at binibigyang kapangyarihan sila na gamitin ang kanilang mga kakayahan upang maging matagumpay na mga mag-aaral. Ang pag-aaral sa pamamagitan ng mga tema ay tumutulong sa mga maliliit na bata na kumonekta sa kanilang agarang mundo at iugnay din ang pag-aaral sa silid-aralan sa kanilang buhay sa tahanan at sa pamayanan.

Bilang karagdagan, ayon kay Sulaiman (2022) ang correlated na kurikulum ay isang istilo ng pag-aayos ng kurikulum na nagbibigay-diin sa mga natatanging aspeto ng bawat larangan ng pag-aaral habang nagpapakita ng mga ugnayan sa mga disiplina. Ang mga sumusunod ay ang benepisyo ng correlated na kurilum: 1) Ang kaalaman ng mga mag-aaral ay pinahusay sa pamamagitan ng ugnayan. Kaya, ang kanilang impormasyon ay hindi magkahiwalay ngunit magkakaugnay; 2) Kapag nakilala ng mag-aaral ang ugnayan sa pagitan ng mga paksa, lumalago ang kanyang interes; 3) Kapag ang mga paliwanag ay nakuha mula sa iba pang mga disiplina, ang pag-unawa ng mga mag-aaral sa isang konsepto ay pinahuhusay; 4) Pinapadali ng ugnayan ang mas malaking pang-unawa dahil ang mga pananaw ay natanggap mula sa ilang mga pananaw at hindi lamang sa isang isyu; 5) Ang ugnayan ay nagbibigay-daan sa mga mag-

aaral na mas epektibong mailapat ang kanilang impormasyon; at 6) Ang koneksyon o ugnayan sa pagitan ng mga paksa ay nagbibigay-diin sa pag-unawa at mga prinsipyo.

Batay sa mga nabanggit, ginamit ang paraan ng correlation at theme-based model sa pagbuo ng Makabansa bilang isang integrated na kurikulum. Nagkaroon ng content analysis sa mga dokumento mula sa mga asignatura ng Araling Panlipunan at MAPEH at ginamit ang correlation at theme-based model upang masiguro na ang mga natatanging aspeto ng dalawang asignaturang nabanggit ay maisasakatuparan sa asignaturang ito.

B. Balangkas ng Kurikulum

Ipinapakita ng larawan ang balangkas para sa Makabansa kung saan ang nasa sentro nito ay isang Aktibong Mag-aaral. Aktibong mag-aaral sapagkat kumakatawan ito sa kakayahang kilalanin at pangalagaan ang sarili kasabay ng kanyang pakikipag-ugnayan sa kapwa at komunidad.

Sa labas ng sentro ng balangkas ay tatlong layer na kinapalolooban ng iba’t-ibang konsepto ukol sa asignaturang Makabansa. Makikita na sa pinakalabas na layer ay ang katagang “Holistikong Pilipinong Mag-aaral na mayroong ika-21 Siglong Mga Kasanayan”. Ito ang pangunahing naisin ng K to 12 Kurikulum sa kabuuan.

Sa pangalawang layer ay ang mga ideya ng pagkamalikhain, pakikipag-ugnayan, pagkamalusog, at pagkakakilanlan. Ang mga ito ang minimithi na maibahagi at mahubog sa mag-aaral sa pamamagitan ng kurikulum ng Makabansa sa pamamagitan ng pag-aaral at pagtalakay ng mga disiplina sa Sining at Kultura, Sibika, Kasaysayan, at Kagalingang Pangakatawan.

III. BATAYANG TEORETIKAL AT PILOSOPIKAL

Ang mga sumusunod ang nagsilbing batayan na sinundan sa pagbuo at pagsasaayos ng kurikulum para sa Makabansa.

A. Brain-based Learning Theory

Ito ay isang paradigm ng pag-aaral na tumutugon sa pagkatuto ng mga mag-aaral na resulta ng iba't ibang proseso na nagaganap sa utak/isip ng isang indibidwal. Gumagamit ito ng mga tiyak na estratehiya para sa pag-aaral na nakadisenyo batay sa kung paano gumagana ang atensyon ng tao, memorya, pagganyak, at pagkuha ng kaalaman sa konsepto.

B. Ecological Systems Theory

Mahalaga sa pananaw na ito ang impluwensya ng kapaligirang panlipunan sa pag-unlad ng tao. Ipinaliliwanag ng teoryang ito kung paanong naapektuhan ng kapaligirang panlipunan ang pag-unlad ng bata at paghubog nito sa bawat aspekto ng kaniyang buhay.

C. Social Constructivism

Pinaniniwalaan ng teoryang ito na ang isang indibidwal ay aktibong lumilikha ng kahulugan at maging kaalaman mula sa kanyang karanasan at pakikipag-ugnayang panlipunan (social interactions). Pinaniniwalaan nito na ang pagkatuto ay hindi lamang nakatuon sa pag-asimila (assimilation) at akomodasyon (accommodation) ng bagong kaalaman bagkus ito ay nakapaloob sa proseso ugnayang panlipunan (Vygotsky, 1978). Binibigyang-diin nito na ang indibidwal ay aktibo at progresibong lumilikha ng kahulugan at hindi lamang tumatanggap ng iba't ibang uri ng stimulus mula sa kanyang pakikipag-uganyan sa kapwa at kapaligiran.

D. Kultura bilang paglikha ng kahulugan (Culture as Meaning-Making)

Ang kultura, ayon kay Geertz ay sistemang minana na ipinahayag sa simbolikong mga anyo kung saan ang mga ito ay naibabahagi, naipananatili at napauunlad. Tungkulin ng kultura na magbigay ng kahulugan sa mundo na tutulong sa mga mag-aaral na maunawaan ang proseso ng pagkatuto. Sapagkat ang kultura ay bahagi ng kaniyang pagkakakilanlan, higit na magiging makabuluhan sa mga mag-aaral na makilala ang sarili, kapwa, at komunidad. Mapalalalim nito ang pag-unawa at pagpapahalaga ng mga mag-aaral sa kanilang pagkakakilanlan.

IV. ISTRUKTURA NG KURIKULUM NG MAKABANSA**A. Pangunahing Kaisipan**

Bilang isang interdisiplinaryong asignatura na may mithiing palakasin ang multiliterasi ng mga mag-aaral, ang mga sumusunod ay naging batayan sa pagbuo ng mga pangunahing kaisipan ayon kina McTighe at Wiggins (2004):

1. Nagsisilbing pundasyon ng pamantayan sa kurikulum ang mga pangunahing kaisipan. Sumasaklaw ito sa mga pangunahing konsepto, prinsipyo, teorya, at proseso na nagsisilbing focal point sa kurikulum, pagtuturo, at pagtatasa. Sumasalamin sa dalubhasang pag-unawa at nakaangkla sa diskurso, mga tanong, pagtuklas, at mga argumento sa isang larangan ng pag-aaral ang mga pangunahing kaisipan.
2. Batayan ito sa paglalapat ng mga prayoridad sa kurikulum upang makapagbigay ng pokus sa mga pinakamakabuluhang nilalaman.
3. Idinurugtong ng mga pangunahing kaisipan ang pagkatuto ng kaalaman at kasanayan sa isang mas malaking intelektwal na frame na nag-uugnay ng mga partikular na katotohanan at kasanayan.
4. Kumakatawan ito sa mga naililipat na ideyang (knowledge transfer) umaangkop sa ibang paksa, tanong, konteksto, isyu, at suliranin.

Batay sa mga deskripsyong ito, ang mga sumusunod ay ang mga partikular na pangunahing ideya ng Makabansa:

Pansarili at Kultural na Pagkakakilanlan (Personal and Cultural Identities)

- Pundasyon ang sariling pagkakakilanlan sa pagkilala sa pagkakakilanlang kultural.
- Malaki ang ugnayan ng sarili at kultural na pagkakakilanlan.
- Ang pagkakakilanlan bilang Pilipino ay batayan ng makabansang pananaw na siyang tutulong sa pagbuo sa mas malawak na pananaw ukol sa daigdig.

Tungkuling Pansibiko (Civic Responsibilities)

- Nakabatay ang kahusayang pansibiko sa pag-unawa sa papel na ginagampanan ng bawat isa bilang mamamayan at kasapi ng lipunan.
- Bahagi ng tungkuling pansibiko ang pagkilala at pagtupad ng mga karapatan at tungkulin bilang mamamayan.
- Nagsisimula sa tahanan, paaralan, at komunidad ang kahusayang pansibiko.
- Pananagutan ng mamamayang isakatuparan ang kagalingang pansibiko sa pamamagitan ng pagbibigay sa mga ito ng pagkakataong makalahok sa gawaing panlipunan.

Wastong Gawing Pangkalusugan (Good Health Habits)

- Mahalagang magsimula sa murang edad ang mabuting gawing pangkalusugan. Ang mas maagang pagpapakilala nito ay makatutulong sa pagpapanatili at pagpapaunlad sa susunod na yugto ng pagkatuto.
- Ang pagpapanatili ng pinakamataas na antas ng wellness ng isang tao ay kritikal sa pagtataguyod ng kalidad ng buhay at pagkakaroon ng positibong pakikipag-ugnayan.

Kakayahan sa Paggalaw (Movement Competencies)

- Ang pagkatuto at pag-unlad ng kakayahan sa paggalaw ay nagbibigay ng pangunahing pundasyon sa pisikal literasi.
- Ang kawalan ng kakayahang gumalaw sa murang edad ay maaaring magdulot ng suliraning pangkalusugan.
- Nakatutulong ang pisikal na aktibidad o gawain sa pagpapabuti ng kalusugan ng isip (cognitive development).

Malikhain at Masining na Kasanayan (Creative and Artistic Skills)

- Ang pag-alam at pagkilala sa karanasan at kultura ay mahalaga sa pagbubuo ng malikhain at masining na kasanayan.
- Maraming manipestasyon ang pagiging malikhain at masining na kasanayan.

B. Pamantayan**1. Pamantayan sa Pagkatuto sa Erya**

Ang mag-aaral ay nakapagpapamalas ng pag-unawa sa sarili at kultural na kamalayan (consciousness) at kasanayan (skill) upang maging malusog, malikhain, at may kakayanang (ability) makipag-ugnayan sa kapwa at pamayanan.

2. Grade Level Standards / Pamantayan sa Bawat Baitang

- a. Naipamamalas ang pag-unawa sa mga batayang konseptong pansarili at kultural na kamalayan at kasanayan sa pagkakaroon ng malusog na pangangatawan upang magampanan ang mga responsibilidad bilang kasapi ng kinabibilangang pamayanan.
- b. Naipamamalas ang pag-unawa sa mga kaugnay na konseptong pansarili at kultural na kamalayan at kasanayan sa pagkakaroon ng malusog na pangangatawan upang mapahalagahan ang mga responsibilidad bilang aktibong kasapi ng kinabibilangang komunidad
- c. Naipamamalas ang pag-unawa sa kahalagahan ng pansarili at kultural na kamalayan at kasanayan sa pagkakaroon ng malusog na pangangatawan upang mailapat ang mga responsibilidad ng isang aktibo at malikhaing kasapi ng mas malawak na komunidad

C. Pamamaraang Expanding Environment

Kaiba sa mga asignatura ng K to 12 na gumagamit ng spiral progression bilang disenyong pangkurikulum, ang Makabansa ay isinaayos batay sa prinsipyo ng lumalawak na kapaligiran (expanding horizon/environment model) na madalas ginagamit sa panlipunang pag-aaral sa elementarya (Krahenbuhl, 2019; Ramli, 2009; Leming, Ellington, & Porter, 2003). Sinasabing ang lumalawak na kapaligiran ay umaangkop sa student-centered approach (Krahenbuhl, 2019). Nakatuon ito sa pang-araw-araw na karanasan ng mga mag-aaral at unti-unting lumalawak tungo sa kanilang lokalidad, lalawigan, rehiyon, bansa at panghuli ay ang daigdig. Binibigyang-diin nito ang mga simpleng konsepto na pamilyar ang mga mag-aaral at pagkatapos ay sumulong tungo sa komplikadong konseptong nauukol sa mas malawak na lipunan habang ang mga mag-aaral ay lumago mula sa unang baitang hanggang ikaanim na baitang. (Krahenbuhl, 2019; Ramli, 2009; Leming, Ellington, & Porter, 2003).

Makikita ang pamamaraang lumalawak na kapaligiran sa kaayusan ng kurikulum mula sa unang markahan sa unang baitang hanggang sa ika-apat na markahan sa ikaapat na baitang. Kaakibat ng lumalawak na kapaligiran ang paghubog sa mga kasanayan sa sining, edukasyong pisikal at kalusugan.

Samantala, ang kasanayan sa iba't ibang disiplina ng Makabansa tulad ng pagkamalikhain, mapanuring pag-iisip at matalinong pagpapasya, pagsasaliksik/ pagsisiyasat, kasanayang pangkasaysayan, pakikipagtalastasan at pagpapalawak ng pandaigdigang pananaw ay kasabay na nalilinig ayon sa kinakailangang pag-unawa at pagkatuto ng mag-aaral. Ang mga kasanayang ito ay nakabatay sa mga malalim na kaisipan na mula sa mga disiplina ng Makabansa na isinaayos sa pamamaraang lumalawak (expanding) ay umaakma rin sa mga kasanayang kinakailangan para sa ika- 21 siglo.

D. Paglilinig ng Ika-21 Siglong Mga Kasanayan

Ang Kagawaran ng Edukasyon ay bumuo ng detalyadong 21st Century Skills framework upang gabayan at tiyakin ang integrasyon ng mga kasanayang ito sa lahat ng disiplina at aralin. Ipinaliliwanag ng balangkas ang terminolohiya at mga paglalarawan ng mga kasanayang isasakatuparan upang masiguro ang malinaw na komunikasyon at pagpapatupad sa lahat ng antas ng pamamahala ng Kagawaran ng Edukasyon.

Nakapaloob sa mga literasing ito ang mga kasanayan sa Impormasyon, Midya, at Teknolohiya, Pagkatuto at Inobasyon, Epektibong Komunikasyon, at Buhay at Propesyon. Upang ang mga mag-aaral ay maging kompetitib sa pandaigdigang mga larangan, ang mga sumusunod na kasanayan sa ika-21 siglo ay tinatalakay:

Sa kasanayang Impormasyon, Midya, at Teknolohiya (Information, Media, and Technology Skills), ang mga mag-aaral ay pinauunlad ang kakayahang magtipon, pamahalaan, gamitin, buuin, suriin, at lumikha ng impormasyon sa pamamagitan ng media at teknolohiya. Kaakibat nito ang kasanayan tulad ng epektibo at mahusay na paggamit ng teknolohiya, computer at mga sangguniang media, at mga kakayahan tulad ng pagpili, pagbibigay at paggamit ng mga kaalaman sa pamamaraang kritikal, malikhain at etikal.

Kaugnay dito, ang kakayahang pang-impormasyon, midya, at kaalamang digital na kung saan nasusuri ng mga mag-aaral ang mga datos mula sa mga sangguniang natipon. Bahagi dito ang pagtukoy ng mga maling palagay, haka-haka o opinyon sa mga babasahin tulad ng mga aklat, pahayagan, magazine o maging sa internet at social media. Kasama sa kasanayang ito ang paggamit ng mga interaktibong mapa tulad ng Google Earth, MapMe, Zeeaps at iba pa. Kasama ang iba't ibang teknolohiyang digital at network device tulad ng internet platform, social media, mobile device at software applications.

Pinauunlad ng kasanayang Inobasyon at Pagkatuto (Learning and Innovation Skills) ang mapanuring pag-iisip (critical thinking), pagtugon sa suliranin (problem solving), bukas na pag-iisip (openness), mapagmuni (reflective) at pagiging malikhain (creativity). Nakapaloob dito ang mga pamamaraan kaugnay ng mapanuring pag-iisip at metacognition sa mga nilalaman at paksa sa pagkakakilanlan, heograpiya, sining at kultura, at kakayahang pansibiko.

Mula sa mga nabanggit na kakayahan, kritikal ang gampanin ng Epektibong Komunikasyon (Effective Communication) sa pagsasakatuparan ng pangkabuuang layunin ng Makabansa sapagkat nakasalig dito ang ugnayan at pagkakaunawaan sa pagbuo at pagpapanatili ng isang lipunang may pagpapahalaga sa bawat kasapi nito. Ang pakikipagtulungan o teamwork kung saan ang mga mag-aaral ay natututong tumugon sa mga pangangailangan ng pangkat ay nakapagpapaunlad ng kakanyahan ng bawat miyembro na makiisa. Kaugnay ito ng kolaborasyon upang makamit ang layunin tulad ng pagbabahagi ng impormasyon, pagsasagawa ng gawain, pakikipagkasundo sa pangkat ukol sa mga ideya, panukala at pagbibigay solusyon sa mga suliranin.

Gayundin, ang kakayahang intrapersonal (intrapersonal skills) ay nahuhubog sa pamamagitan ng mga gawaing kaugnay sa pangangasiwa ng damdamin, sariling layunin at tamang asal at pakikitungo. Samakatuwid, sa pamamagitan ng kakayahang pangkomunikasyon tulad ng interpersonal (interpersonal communication) at interaktibong komunikasyon (interactive communication) na makikita sa tuwing ang mga mag-aaral ay nagpapahayag ng sariling saloobin at kuro-kuro sa iba't ibang isyung panlipunan ay maituturing na haligi ng araling ito. Sa usapin ng Kakayahang

Buhay at Propesyon (Life and Career Skills), nakatutulong ang asignaturang ito sa paghahanda sa mga mag-aaral sa pagbubuo at pagsasakatuparan ng mga mahusay na desisyon sa buhay upang maging produktibong mamamayang nakibabahagi sa nagbabagong lipunan.

E. Mga Isyung Panlipunan at Mga Isinusulong ng Pamahalaan

Ang kakayahang umangkop ay pangunahing bahagi ng K-12 kurikulum, dahil tinitiyak at pinadadali nito ang kontekstwalisasyon ng pagkatuto (nilalaman, mga pamamaraan ng pagtuturo, pagtatasa, at mga kagamitang pampagkatuto) alinsunod sa mga nagaganap sa kapaligiran ng mga mag-aaral. Ang pakikigpag-ugnayan ng sektor ng edukasyon sa *stakeholders* ay isang makabuluhan at epektibong paraan upang makita ang kaugnayan at maisakonteksto ang mga karanasang pagkatuto ng mga mag-aaral. Sa pagtukoy ng mga entry point sa mga akmang kasanayang pampagkatuto ng kurikulum, naisasakatuparan ang kontekstwalisasyon ng asignatura sa pagsasama ng mga isyung panlipunan at tunguhin (thrust) ng pamahalaan.

Sa pamamagitan ng kurikulum ng Makabansa, ang mga mag-aaral ay inaasahang magkaroon ng personal at kultural na pag-unlad. Kasabay nito ang pag-unlad ng aspetong sikolohikal, moral, at sosyal na may pagpapahalagang kultural at pangkasaysayan habang isinasabuhay ang kanilang karapatan at responsibilidad sa lipunan.

Makabansa 1

Pamantayan sa Unang Yugto ng Pagkatuto:

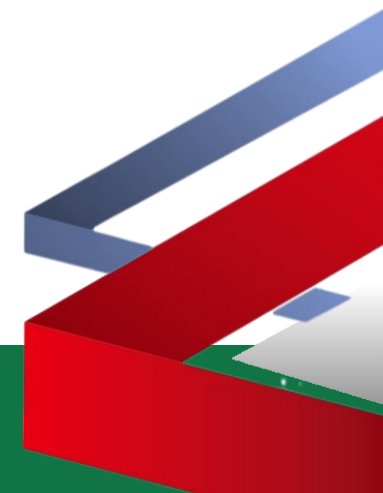
Inaasahan na sa unang yugto ng pag-unlad ay makahubog ng mag-aaral na may pag-unawa sa sarili at kultural na kamalayan (consciousness) at kasanayan (skill) upang maging malusog, malikhain, at may kakayahang (ability) makipag-ugnayan sa kapuwa at pamayanan

Pamantayan sa Unang Baitang:

Naipamamalas ang pag-unawa sa mga batayang konseptong pansarili at kultural na kamalayan at kasanayan sa pagkakaroon ng malusog na pangangatawan upang magampanan ang mga responsibilidad bilang kasapi ng kinabibilangang pamayanan

Deskripsiyon:

Ang Makabansa ay isang transdisiplinaryong kurikulum na naglalayong makahubog ng isang aktibong mag-aaral sa pamamagitan ng paglinang ng mahahalagang kasanayang hango sa Malalim na Kaisipan (Big Ideas) ng Sibika, Sining at Kultura, Kasaysayan, at Kagalingang Pangkalusugan na nagpapamalas ng pagkakakilanlan, pagkamalikhain, pagkamalusog at pakikipag-ugnayan sa kapuwa at sa iba pang aspekto ng lipunan tungo sa pagiging holistikong Pilipinong taglay ang ika-21 siglong kasanayan

BAITANG 1
UNANG MARKAHAN – ANG BAWAT TAO AY NATATANGI

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan na ang bawat tao ay may indibidwalidad (individuality)
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Naipapamalas na ang bawat tao ay may indibidwalidad

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Nailalarawan na ang bawat tao ay may iba't ibang: <ul style="list-style-type: none"> a. Katangiang Pisikal b. Pangangailangan c. Interes at Kakayahan
2. Naipaliliwanag ang karapatan at tungkulin ng bawat bata
3. Napahahalagahan ang indibidwalidad ng bawat tao

BAITANG 1**IKALAWANG MARKAHAN – TAYO BILANG KASAPI NG PAMILYA**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang mga bahaging ginagampanan at tungkulin bilang kasapi ng pamilya
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng likhang-sining na nagpapakita ng papel at tungkulin ng mga kasapi ng pamilya

KASANAYANG PAMPAGKATUTO	
1.	Naipaliliwanag ang konsepto ng pamilya batay sa bumubuo nito tulad ng two-parent, solo parent, extended family, at iba pa
2.	Naipaliliwanag ang papel at tungkulin ng mga kasapi ng pamilya
3.	Napahalagahan ang papel at tungkulin ng mga kasapi ng pamilya

BAITANG 1**IKATLONG MARKAHAN – TAYO BILANG KASAPI NG PAARALAN**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang pagkakakilanlan ng sariling paaralan at ng mga taong bumubuo rito
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng likhang-sining (mapa) tungkol sa sariling paaralan

KASANAYANG PAMPAGKATUTO	
1.	Nailalahad ang mga batayang impormasyon tulad ng pangalan, pinagmulan, laki at lawak, kinaroroonan, at kuwento ng sariling paaralan
2.	Naipaliliwanag ang tungkulin ng mga taong bumubuo sa paaralan tulad ng punongguro, guro, doctor, nars, dyanitor, mag-aaral at iba pa
3.	Natutukoy ang kahalagahan ng mga palatandaan at estruktura mula sa tahanan patungo sa paaralan
4.	Napahahalagahan ang sariling paaralan bilang bahagi ng pamayanan

BAITANG 1**IKAAPAT NA MARKAHAN – TAYO PARA SA ATING PAMAYANAN**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang papel ng mga kasapi ng kinabibilangang pamayanan
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakalalahok sa mga gawaing nagpapahalaga sa kinabibilangang pamayanan

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Natutukoy ang iba pang kasapi ng pamayanan na umaagapay sa pamilya at paaralan
2. Naipaliliwanag ang papel ng mga kasapi ng kinabibilangang pamayanan
3. Napahahalagahan ang papel ng mga kasapi ng kinabibilangang pamayanan

Paunawa:

Minarapat ng Kagawaran ng Edukasyon na ilakip sa Gabay ng Kurikulum ng Makabansa ang Sakop at Daloy (Scope and Sequence) nito upang bigyang-gabay ang mga guro kung paano mabibigyang garantiya na ang mga batayang kasanayan sa Musika at Sining (Music and Arts) at Edukasyong Pampisikal at Pangkalusugan (Physical Education and Health) ay maisasakatuparan sa mga gawaing pangklasrum na ang batayan ay ang pamantayang pangnilalaman at pagganap at kasanayang pampagkatuto na makikita sa dokumentong ito.

UNANG BAITANG	
<i>Unang Markahan – Ang Bawat Tayo ay Natatangi</i>	
KASANAYANG PAMPAGKATUTO	MGA MUNGKAHING GAWAIN
1. <i>Nailalarawan na ang bawat tao ay may iba't - ibang:</i> <i>a. Katangiang Pisikal;</i> <i>b. Pangangailangan; at</i> <i>c. Interes at Kakayahan</i>	<u>My Little Parrot:</u> An exciting game that guess, imitate, and produce different properties of sounds like timbre (human sounds, animal sounds, natural sounds, mechanical sounds) and dynamics (soft and loud)
	<u>Body Tracing:</u> Learners create human body parts or bodies using different lines, shapes, colors, and values.
	<u>Strike a Pose:</u> An activity that requires learners to create non-locomotor body poses on different levels (low, middle, and high levels)
	<u>Pick and Tell:</u> A session of sharing thoughts and feelings regarding physical characteristics, needs, interests, and talents.
2. <i>Naipaliliwanag ang karapatan at tungkulin ng bawat bata</i>	<u>I Can:</u> Learners can recite “Panatang Makabayan, sing “Lupang Hinirang”, at perform an action song about children’ basic rights.
	<u>Gallery Walk:</u> An activity that exhibits learners colored drawing of basic rights.
	<u>Let’s Exercise Our Rights:</u> A relay game using variety of locomotor and manipulative skills on different directions.

	<p>Health Shot: A game where learners throw and shoot an improvised ball (rights) to the appropriate basket (responsibilities).</p>
<p>3. <i>Napahalagahan ang indibidwalidad ng bawat tao</i></p>	<p>Move to Music: Learners move on to action songs showing their unique individualities.</p>
	<p>Cut and Create: A collection of cut-outs showing different individualities and talents of learners.</p>
	<p>Roll, Catch, Pass: A relay game of different non-locomotor and locomotor skills using movement and fitness concepts on unique individualities and talents of learners.</p>
	<p>Body Care: A grouping game showing actions of healthy emotions and ways on taking care of the body.</p>

<i>Ikalawang Markahan – Tayo Bilang Kasapi ng Pamilya</i>	
1. <i>Naipaliliwanag ang konsepto ng pamilya batay sa bumubuo nito tulad ng two-parent, solo parent, extended family, at iba pa</i>	To The Beat: Learners produces simple rhythmic patterns on roles and responsibilities of family members.
	<u>Family Portrait:</u> A picture frame art about family members using different lines, shapes, colors, and values.
	<u>Family Moves:</u> Learners will demonstrate roles and responsibilities of family members using variety of manipulative skills on different movement and fitness concepts.
	<u>Safe and Sound:</u> A story-telling activity where learners share how they practice safety rules at home.
2. <i>Naipaliliwanag ang papel at tungkulin ng mga kasapi ng pamilya</i>	<u>Tick tack:</u> A guessing activity where learners associate tempo on roles and responsibilities of family members
	<u>Family Sketch:</u> Learner creates artwork about roles and responsibilities of family members using principle of repetition.
	<u>Family Grooves:</u> Learners will demonstrate roles and responsibilities of family members using variety of locomotor skills on different movement and fitness concepts.
	<u>Safety First:</u> A demonstration of safety practices when performing chores and other activities at home.
3. <i>Napahalagahan ang papel at tungkulin ng mga kasapi ng pamilya</i>	<u>Jazz Chant:</u> Learners perform chants about their roles and responsibilities of family members using variety of rhythms and tempos.
	<u>Family Collage:</u> A simple picture collage of family members showing their roles and responsibilities.
	<u>My Family Moves and Grooves:</u> Learners will demonstrate roles and responsibilities of family members using variety of locomotor and manipulative skills on different

	movement and fitness concepts.
	Healthy Plate: Learners create a simple meal plate to show the importance of eating a balanced meal.

Ikatlong Markahan – Tayo Bilang Kasapi ng Paaralan

1. <i>Nailalahad ang mga batayang impormasyon tulad ng pangalan, pinagmulan, laki at lawak, kinaroroonan, at kuwento ng sariling paaralan</i>	Local Songs: Learners sings available local songs with simple melodies about their immediate communities.
	My Community Picture: An activity where learners distinguish simple visual elements, and design principles of emphasis and balance observed in their immediate community.
	We Like to Move It: A physical activity of locomotor skills on the characteristics, members, and services in their immediate community.
	Healthy Are We: Learners share stories on healthy members and services of their immediate community.
2. <i>Naipaliliwanag ang tungkulin ng mga taong bumubuo sa paaralan tulad ng punongguro, guro, doctor, nars, dyanitor, mag-aaral at iba pa</i>	My Community Song: Learners sing songs about their immediate community using high and low vocal melodies.
	Draw My Place: A drawing of learners' ideal community where they simple visual elements (line, shape, color, and value) and principles of design (emphasis and balance).
	Game of Thrones: A physical activity of locomotor skills with race and maze on the characteristics, members, and services in their immediate community.
	Touch Move: A tagging game where learners demonstrate loving/safe touch and avoid unloving/unsafe touch as members of their immediate community.
3. <i>Natutukoy ang kahalagahan ng mga palatandaan at estruktura mula sa tahanan patungo sa</i>	Community Jingle: Learners perform a jingle on characteristics, members, and services in their immediate community using simple melodic lines about play and family activities

<p><i>paaralan</i></p>	<p><u>Community Artwork:</u> incorporates locally available materials, visual elements, and principles of design in expressive works about characteristics, members, and services in their immediate community.</p>
	<p><u>Community Play:</u> Learners play games of locomotor skills using appropriate movement and fitness concepts.</p>
	<p><u>Community Advocacy:</u> A simple poster making activity that advocates on healthy members and services in their immediate community.</p>
<p>4. <i>Napahalagahan ang sariling paaralan bilang bahagi ng pamayanan</i></p>	<p><u>My Community, My Hymn:</u> Learners sings the school hymn/LGU hymn with simple melodies about their immediate communities.</p>
	<p><u>Finger Painting:</u> Let learners express themselves through finger painting, distinguish simple visual elements, and design principles of emphasis and balance observed in their immediate community.</p>
	<p><u>Community Circle Time:</u> Have a circle time sharing where learners can share their thoughts and feelings about their school community. Encourage them to express what they like about their school and what they would like to see improved.</p>
	<p><u>Bean Bag Toss:</u> A physical activity using a bean bag toss game or any available materials to develop aiming and throwing skills on the importance of school as part of their immediate community.</p>

<i>Ikaapat na Markahan – Tayo Para sa Ating Pamayanan</i>	
<i>1. Natutukoy ang iba pang kasapi ng pamayanan na umaagapay sa pamilya at paaralan</i>	<u>Role Song</u> : A simple musical activity where learners sing in solo and in group and the contents of the song pertains to the roles and responsibilities of their immediate community members.
	<u>Role Portraits</u> : An activity where learners create a portrait of their neighbors doing their roles as member of the community using simple visual elements (line, shape, form, color, value, texture, space).
	<u>Role Moves</u> : Learners perform manipulative skills using different movement and fitness concepts on the roles and responsibilities of their immediate community members.
	<u>Role Cards</u> : Learners will create few poster cards showing ways on how to take care of their immediate community.
<i>2. Naipaliliwanag ang papel ng mga kasapi ng kinabibilangang pamayanan</i>	<u>Alphabet Occupation Song</u> : An alphabet song on many community helpers and careers that learners can have fun thinking and dreaming about
	<u>Flipbook</u> : Learners create flipbook (few stacks of portraits) about their ideal community helpers using balance and proportion as principles of design.
	<u>Spot Switcher</u> : An activity where learners perform manipulative skills using different movement and fitness concepts on the roles and responsibilities of their immediate community members.
	<u>Good Choice or Bad Choice</u> : An activity where learners discern on the uses of medicine for protection, prevention, and cure of immediate community members.
<i>3. Napahahalagahan ang papel ng mga kasapi ng kinabibilangang pamayanan</i>	<u>Round Song</u> : Teacher adopts the tune of How Great is the Pleasure and creates lyrics on the roles and responsibilities of their immediate community members. This became a round song for learners which identifies properties of sound like texture and form.

	<p><u>Community Doodle</u>: A collaborative doodle drawings of learners on the roles and responsibilities found in their immediate community using simple visual elements (line, shape, form, color, value, texture, space) and principles of design (balance and proportion).</p>
	<p><u>Pirate Ship</u>: An elimination game where learners follow variety of teacher's command by performing manipulative skills using different movement and fitness concepts depending on the part of the ship mentioned. The parts of the ship represent roles and responsibilities of their immediate community members</p>
	<p><u>Let's Go</u>: A simple simulation of clean-up drive or tree-planting activity for the benefit of their immediate community.</p>

Makabansa 2

**Pamantayan sa
Unang Yugto ng
Pagkatuto:**

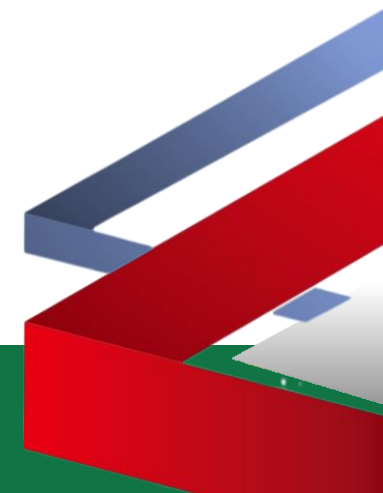
Inaasahan na sa unang yugto ng pag-unlad ay makahubog ng mag-aaral na may pag-unawa sa sarili at kultural na kamalayan (consciousness) at kasanayan (skill) upang maging malusog, malikhain, at may kakayahang (ability) makipag-ugnayan sa kapuwa at pamayanan

**Pamantayan sa
Ikalawang Baitang:**

Naipamamalas ang pag-unawa sa mga kaugnay na konseptong pansarili at kultural na kamalayan at kasanayan sa pagkakaroon ng malusog na pangangatawan upang mapahalagahan ang mga responsibilidad bilang aktibong kasapi ng kinabibilangang komunidad

Deskripsiyon:

Ang Makabansa ay isang transdisiplinaryong kurikulum na naglalayong makahubog ng isang aktibong mag-aaral sa pamamagitan ng paglinang ng mahahalagang kasanayang hango sa Malalim na Kaisipan (Big Ideas) ng Sibika, Sining at Kultura, Kasaysayan, at Kagalingang Pangkalusugan na nagpapamalas ng pagkakakilanlan, pagkamalikhain, pagkamalusog at pakikipag-ugnayan sa kapuwa at sa iba pang aspekto ng lipunan tungo sa pagiging holistikong Pilipinong taglay ang ika-21 siglong kasanayan

BAITANG 2**UNANG MARKAHAN – ANG ATING KOMUNIDAD**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang katangiang heograpikal ng kinabibilangang komunidad
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng likhang-sining (mapa) na nagpapakita ng katangiang heograpikal ng kinabibilangang komunidad

KASANAYANG PAMPAGKATUTO	
1.	Naipaliliwanag ang konsepto ng komunidad
2.	Nailalarawan ang sariling komunidad batay sa: <ul style="list-style-type: none"> a. Lokasyon b. Lawak o sukat c. Palatandaang heograpikal
3.	Nakikilala ang mga bumubuo sa kinabibilangang komunidad
4.	Nabibigyang halaga ang mga bumubuo sa kinabibilangang komunidad

BAITANG 2**IKALAWANG MARKAHAN – ANG KULTURA NG ATING KOMUNIDAD**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang kultura ng kinabibilangang komunidad
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng mga likhang-sining na nagpapakita ng pagpapahalaga sa kultura ng kinabibilangang komunidad

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Nabibigyang kahulugan ang kultura
2. Nailalarawan ang kulturang materyal at di-materyal ng kinabibilangang komunidad
3. Naipaliliwanag ang kaugnayan ng kultura sa paghubog ng pagkakakilanlan
4. Napahahalagahan ang kultura (materyal at di-materyal) ng kinabibilangang komunidad

BAITANG 2**IKATLONG MARKAHAN - ANG PAMUMUHAY AT MGA SERBISYO SA ATING KOMUNIDAD**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang pamumuhay at mga serbisyo sa kinabibilangang komunidad
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng likhang-sining na nagpapakita ng pamumuhay at mga serbisyo sa kinabibilangang komunidad

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Natatalakay ang iba't ibang uri ng kabuhayan tulad ng agrikultural, industriyal, pampinansyal, at panserbisyo
2. Nailalarawan ang pamumuhay at mga serbisyo ng kinabibilangang komunidad
3. Napahahalagahan ang paraan ng pamumuhay at mga serbisyo sa kinabibilangang komunidad

BAITANG 2**IKAAPAT NA MARKAHAN – PAKIKIPAGKAPUWA AT PAKIKIBAHAGI SA ATING KOMUNIDAD**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang konsepto ng pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa kinabibilangang komunidad
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakalalahok sa mga gawaing nagpapakita ng pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa kinabibilangang komunidad

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Naipaliliwanag ang konsepto ng pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa komunidad
2. Nailalahad ang pamamaraan ng pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa komunidad
3. Napahahalagahan ang pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa komunidad

Paunawa:

Minarapat ng Kagawaran ng Edukasyon na ilakip sa Gabay ng Kurikulum ng Makabansa ang Sakop at Daloy (Scope and Sequence) nito upang bigyang-gabay ang mga guro kung paano mabibigyang garantiya na ang mga batayang kasanayan sa Musika at Sining (Music and Arts) at Edukasyong Pampisikal at Pangkalusugan (Physical Education and Health) ay maisasakatuparan sa mga gawaing pangklasrum na ang batayan ay ang pamantayang pangnilalaman at pagganap at kasanayang pampagkatuto na makikita sa dokumentong ito.

IKALAWANG BAITANG	
Unang Markahan – Ang Ating Komunidad	
KASANAYANG PAMPAGKATUTO	MGA MUNGKAHING GAWAIN
1. Naipaliliwanag ang konsepto ng komunidad	<u>Sort your collection from a community walk:</u> Learners walk around their community and collect rocks, flowers, sticks, etc. Let them find a place to sort them into categories any way they like—shape, color, texture, type.
2. Nailalarawan ang sariling komunidad batay sa: <ol style="list-style-type: none"> a. Lokasyon b. Lawak o sukat c. Palatandaang heograpikal 	<u>Community Helpers’ Day:</u> Learners express appreciation to their community helpers through a culminating show. <u>Sharing is Caring:</u> Learners create “Thank You” cards expressing appreciation to their community helpers.
3. Nakikilala ang mga bumubuo sa kinabibilangang komunidad	<u>My Community Helper: My Hero:</u> Learners choose any person to portray who inspires and helps progress the community. In class, learners creatively describe it.
4. Nabibigyang halaga ang mga bumubuo sa kinabibilangang komunidad	<u>I Can Sing:</u> Learners sing an action song about their community. <u>Collage Making:</u> Learners create a collage that represents their community.

<i>Ikalawang Markahan – Ang Kultura ng Ating Komunidad</i>	
KASANAYANG PAMPAGKATUTO	MGA MUNGKAHING GAWAIN
<i>1. Nabibigyang kahulugan ang kultura</i>	<u>Sing with Me:</u> Learners perform a jingle describing the tangible and non-tangible culture.
<i>2. Nailalarawan ang kulturang materyal at di-materyal ng kinabibilangang komunidad</i>	<u>Take a 5-senses walk:</u> Learners walk around the school. Learners describe what they see, hear, smell, and touch. They list down all their observations and share them in class. <u>Draw Me A Picture:</u> Learners draw images showing tangible and non-tangible culture.
<i>3. Naipaliliwanag ang kaugnayan ng kultura sa paghubog ng pagkakakilanlan</i>	<u>Larong Lahi:</u> Learners demonstrate their love for our culture by participating in various laro ng lahi activities in school.
<i>4. Napahahalagahan ang kultura (materyal at di-materyal) ng kinabibilangang komunidad</i>	<u>Give Me a Picture:</u> Learners bring cut-out images that show tangible and non-tangible culture and tell something about it in class. <u>Musical Pass the Ball:</u> Learners will engage in a game of pass the ball, accompanied by music. When the music stops, the learner holding the ball will share various cultural differences, including language, customs, and traditions. <u>Cultural Memory Game:</u> Learners play a memory game that matches different cultural symbols, such as flags, food, or clothing. <u>Freeze and Move:</u> Learners demonstrate locomotor and non-locomotor movements.

<i>Ikatlong Markahan – Ang Pamumuhay at mga Serbisyo sa Ating Komunidad</i>	
KASANAYANG PAMPAGKATUTO	MGA MUNGKAHING GAWAIN
<p>1. <i>Natatalakay ang iba’t ibang uri ng kabuhatan tulad ng agrikultural, industriyal, pampinansyal, at panserbisyo</i></p>	<p><u>Raise your Emojis:</u> Learners draw an emoji and share how they feel and think about the services provided by their community.</p> <p><u>I am a Community Helper:</u> Learners role play the services of the community helpers.</p>
<p>2. <i>Nailalarawan ang pamumuhay at mga serbisyo ng kinabibilangang komunidad</i></p>	<p><u>Positive Action!:</u> Learners share their positive actions on rendering different services in the community.</p>
<p>3. <i>Napahahalagahan ang paraan ng pamumuhay at mga serbisyo sa kinabibilangang komunidad</i></p>	<p><u>Let’s Play Bocce:</u> Learners play a game of bocce ball. Each ball represents a particular community service. The objective is to get the balls closest to a target, but before each player rolls their ball, they must tell something about the community service the ball represents.</p> <p><u>A Day in Life:</u> Learners are divided into groups to portray different livelihoods in the community as a culminating activity.</p>

<i>Ikaapat na Markahan – Pakikipagkapuwa at Pakikibahagi sa Ating Komunidad</i>	
KASANAYANG PAMPAGKATUTO	MGA MUNGKAHING GAWAIN
<i>1. Naipaliliwanag ang konsepto ng pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa komunidad</i>	<p><u>Video Snippets:</u> Learners watch selected video clips showing how to be a good member of the family and community. Learners share their thoughts and feelings about the video.</p> <p><u>Story Telling:</u> Learners listen to a story read by the teacher on topics about family, friendship, or community.</p> <p><u>Trip to Memory Lane:</u> Learners recall and narrate their personal experiences of being good family and community members.</p> <p><u>Sing a Song:</u> Learners sing an action song about family, friendship, or community.</p>
<i>2. Nailalahad ang pamamaraan ng pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa komunidad</i>	<p><u>Handprint Unity Tree:</u> Learners stamp their handprints on a cartolina, showing their pledge to be a good member of the family and community.</p>
<i>3. Napahahalagahan ang pakikipagkapuwa at pakikibahagi sa komunidad</i>	

Makabansa 3

**Pamantayan sa
Unang Yugto ng
Pagkatuto:**

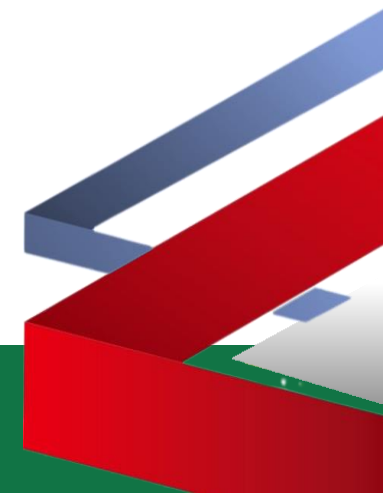
Inaasahan na sa unang yugto ng pag-unlad ay makahubog ng mag-aaral na may pag-unawa sa sarili at kultural na kamalayan (consciousness) at kasanayan (skill) upang maging malusog, malikhain, at may kakayahang (ability) makipag-ugnayan sa kapuwa at pamayanan

**Pamantayan sa
Ikatlong Baitang:**

Naipamamalas ang pag-unawa at pagpapahalaga sa pansarili at kultural na kamalayan at kasanayan sa pagkakaroon ng malusog na pangangatawan upang maisakatuparan ang mga responsibilidad ng isang aktibo at malikhaing kasapi ng mas malawak na komunidad

Deskripsiyon:

Ang Makabansa ay isang transdisiplinaryong kurikulum na naglalayong makahubog ng isang aktibong mag-aaral sa pamamagitan ng paglinang ng mahahalagang kasanayang hango sa Malalim na Kaisipan (Big Ideas) ng Sibika, Sining at Kultura, Kasaysayan, at Kagalingang Pangkalusugan na nagpapamalas ng pagkakakilanlan, pagkamalikhain, pagkamalusog at pakikipag-ugnayan sa kapuwa at sa iba pang aspekto ng lipunan tungo sa pagiging holistikong Pilipinong taglay ang ika-21 siglong kasanayan

BAITANG 3**UNANG MARKAHAN – ANG ATING KOMUNIDAD SA PAGLIPAS NG PANAHO**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang kasaysayan ng kinabibilangang pook bilang bahagi ng mas malawak na komunidad
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng likhang-sining na nagpapakita ng kasaysayan at pagbabagong naganap sa kinabibilangang komunidad

KASANAYANG PAMPAGKATUTO	
1.	Natatalakay ang mahahalagang tao, lugar, at pangyayari na bahagi ng kasaysayan ng pook (hal. barangay, bayan, lungsod, lalawigan, rehiyon) na kinabibilangan
2.	Naipaliliwanag ang mga pagbabagong naganap sa kinabibilangang komunidad
3.	Napahahalagahan ang kasaysayan at pagbabagong naganap sa kinabibilangang komunidad

BAITANG 3**IKALAWANG MARKAHAN – ANG SINING AT KULTURA NG ATING MAS MALAWAK NA KOMUNIDAD**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang mayamang sining at kultura ng mas malawak na komunidad
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng likhang-sining na nagpapakita ng pagkakakilanlang kultural

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Naipaliliwanag ang ugnayan ng kapaligiran at kultura
2. Natatalakay ang kahulugan ng pagkakakilanlan at sagisag ng kinabibilangang komunidad tulad ng himno, coat of arms, bayaning lokal at iba pa
3. Naiuugnay ang kultura sa sariling pagkakakilanlan
4. Napahahalagahan ang sining at kultura ng mas malawak na komunidad (bayan, lungsod, lalawigan, rehiyon)

BAITANG 3**IKATLONG MARKAHAN – TAYO AY PILIPINO**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang konsepto at mga kaugnay na kaisipan ng pagka-Pilipino
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakagagawa ng likhang-sining na nagpapakita ng pagkakakilanlan bilang Pilipino

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Naipaliliwanag ang konsepto at mga kaugnay na kaisipan ng pagka-Pilipino
2. Naiuugnay ang sariling katangian sa pagiging isang Pilipino
3. Napahahalagahan ang pagkakakilanlan bilang isang Pilipino

BAITANG 3**IKAAPAT NA MARKAHAN – TAYO BILANG AKTIBONG PILIPINO**

PAMANTAYANG PANGNILALAMAN	Nauunawaan ang papel ng isang aktibong Pilipino
PAMANTAYAN SA PAGGANAP	Nakalalahok sa isang malikhaing gawain na nagpapakita ng pagiging aktibong Pilipino

KASANAYANG PAMPAGKATUTO
1. Natutukoy ang papel ng pagiging aktibong Pilipino
2. Napahahalagahan ang papel ng pagiging aktibong Pilipino
3. Naipamamalas ang pagiging isang aktibo at responsableng batang Pilipino (Pagsasakatuparan ng Panatang Makabayan)

IKATLONG BAITANG	
<i>Unang Markahan – Ang Ating Komunidad sa Paglipas ng Panahon</i>	
KASANAYANG PAMPAGKATUTO	MGA MUNGKAHING GAWAIN
<p>1. <i>Natatalakay ang mahahalagang tao, lugar, at pangyayari na bahagi ng kasaysayan ng pook (hal. barangay, bayan, lungsod, lalawigan, rehiyon) na kinabibilangan</i></p>	<p>Folk Song: Learners relate sound properties of rhythm and tempo to the studying significant events, places, and people of their immediate community.</p>
	<p>Clothesline Timeline: An artistic visual tool for studying significant events, places, and people.</p>
	<p>Act Out Stories: Make a story of significant events, places, and people of their immediate community and let them act out the locomotor movements in the story.</p>
	<p>My New Community: Learners demonstrates the proper ways of keeping a clean and healthy community to prevent diseases.</p>
<p>2. <i>Naipaliliwanag ang mga pagbabagong naganap sa kinabibilangang komunidad</i></p>	<p>Ostinato: Learners create simple rhythmic ostinato patterns on historical changes which took place in their community.</p>
	<p>Pic Gallery: An exhibit of drawings, paintings, and picture of significant events, places, and people in the given community.</p>
	<p>Hopscotch: Either using sidewalk chalk or mat, have learners answer questions by performing locomotor skill on the correct historical changes which took place in their community.</p>
	<p>Safety Patrol: An activity where learners practice safety guidelines to prevent injuries in relation to the changes which took place in their community.</p>
<p>3. <i>Napahalagahan ang kasaysayan at pagbabagong naganap sa kinabibilangang komunidad</i></p>	<p>Singing Bee: An activity where learners sing songs of historical changes which took place in their community using different dynamic.</p>
	<p>Cityscapes: Learners create cityscapes of their immediate community using simple</p>

	<p>visual elements and principles of design.</p>
	<p><u>Toss</u>: An activity where learners perform manipulative skills using different movement and fitness concepts on historical changes which took place in their community.</p>
	<p><u>Poster Me</u>: Learners make healthy and informative posters on community health management to prevent diseases as part of historical changes which took place in their community</p>
	<p><u>My Town/City</u>: Learners create short composition about one’s town/city using timbre and dynamics as properties of sound.</p>
	<p><u>Puzzle Making</u>: Learners will draw or paint about historical events in their community and cut the output into tiny shapes to create a simple jigsaw puzzle.</p>
	<p><u>Get Active Student Project</u>: Encourage learners to get moving outside of school and plat tagging games on historical events and significant changes in their community.</p>
	<p><u>Caught in Plastic</u>: An artwork that depicts the impact of poor personal and community hygiene management on preventing diseases, as results of changes in the community.</p>

<i>Ikalawang Markahan – Ang Sining at Kultura ng Ating Mas Malawak na Komunidad</i>	
<i>1. Naipaliliwanag ang ugnayan ng kapaligiran at kultura</i>	Cup Game: Learners familiarized themselves with the rhythm and pairing the sequence with a song in duple or quadruple meter on culture and environment.
	Earthwork: This is an art that is made by shaping the land itself or by making forms in the land using natural materials like rocks or tree branches.
	Smart Board Fitness Game: Learners get up, walk to the board, and stretch as they move elements of environment and culture around the improvised board.
	Right and Left: An activity that discusses food literacy including consumer rights and responsibilities as part of the environment and culture interactions.
<i>2. Natatalakay ang kahulugan ng pagkakakilanlan at sagisag ng kinabibilangang komunidad tulad ng himno, coat of arms, bayaning lokal at iba pa</i>	Matrix Song: An activity where learners sing songs of culture and arts in their community using different tempo.
	Abstract Portraits: Learners create abstract portraits of the culture and arts common in their locality using simple visual elements and principles of design
	Bouncy Jacks: Learners perform jumping jacks and other related locomotor skills on culture and arts common in their locality.
	Safe and Sound: Learners create brochures of safety guidelines practices to prevent injuries when working on crafts and arts common in their locality.
<i>3. Naiuugnay ang kultura sa sariling pagkakakilanlan</i>	Boom, Snap, Clap: A fun hand game while learners sing songs about famous arts, crafts, food, and products of their community
	Cultural Decorations: Learners create local cultural artworks and designs using indigenous materials available in their immediate community.
	Tam Time: Learners demonstrate locomotor skills using movement and fitness concepts using materials available locally in their immediate community.

	<p>Generation Rx: Learners make list of indigenous materials available in their immediate community which promotes safety guidelines to prevent injuries in different situations.</p>
<p>4. <i>Napahahalagahan ang sining at kultura ng mas malawak na komunidad (bayan, lungsod, lalawigan, rehiyon)</i></p>	<p>Mama Lama: Invite learners to stand in a circle, singing and tapping their legs and the hands of those on either side of them on songs about famous arts, crafts, food, and products of their community.</p>
	<p>Bubble Faces: Learners create a variety of bubble faces that shows their feelings and ideas on common cultural changes.</p>
	<p>Festival Dances: Learners perform short routines of festival dances common in their community.</p>
	<p>Savemore: Learners apply strategies for wise consumerism as a proper response to cultural changes.</p>

<i>Ikatlong Markahan – Tayo ay Pilipino</i>	
<i>1. Naipaliliwanag ang konsepto at mga kaugnay na kaisipan ng pagka-Pilipino</i>	Simple Solfeggio: Learners sing concepts of unique identity of Filipinos using variety of melodic pitches.
	Dot to Dot: Learners connects the dots to reveal an image of a Filipino hero.
	Free Play: Teacher organizes physical activity of locomotor and manipulative skills using movement and fitness concepts on unique identity of Filipinos.
	Tableau: Learners act on tableau emphasizing concepts and unique identity of Filipinos.
<i>2. Naiuugnay ang sariling katangian sa pagiging isang Pilipino</i>	Step and Skip: A singing activity where learners observe melodic progressions while singing/chanting unique identity of Filipinos.
	Ako’y Isang Pinoy: Learners produce creative works on unique identity of Filipinos using visual elements.
	Pitch Movement: A physical game of locomotor and manipulative skills using movement and fitness concepts on unique identity of Filipinos. Sample unique identity of Filipinos are sung/played in a variety of pitches.
	Limerick Slogan: Learners create a five-line slogan on unique identity of Filipinos.
<i>3. Napahahalagahan ang pagkakakilanlan bilang isang Pilipino</i>	Soundtrack: Learners relates the sound properties of a selected soundtracks on being a proud Filipino to tonal system and melodic direction.
	3D: Learners create 3d artworks on unique identity of Filipinos using visual elements and principles of design (rhythm and unity).
	Charade: A pantomime game where learners need to act-out on unique identity of Filipinos by performing locomotor and manipulative skills using movement and fitness concepts.
	Role Play: A short portrayal of acting skills that shows acceptance of peers with different backgrounds as identity of being Filipino.

<i>Ikaapat na Markahan – Tayo Bilang Aktibong Pilipino</i>	
<i>1. Natutukoy ang papel ng pagiging aktibong Pilipino</i>	Call and Response: A singing activity where learners sing two successions of distinct phrases on roles of active and responsible Filipino learners anchoring to the Panatang Makabayan.
	Drawing Prompt: Drawing prompts are a fun way for learners to stretch their imaginations on roles of active and responsible Filipino learners, explore their creative abilities, and practice fine motor skills using elements of arts.
	Laro ng Lahi: Learners participate in traditional games with locomotor and manipulative skills using force and relationship as movement concepts.
	My Slogan: Learners create slogans on roles of active and responsible Filipino learners anchored on Panatang Makabayan.
<i>2. Napahalagahan ang papel ng pagiging aktibong Pilipino</i>	Choon: An activity where learners create and sing simple melodic ostinato on roles of active and responsible Filipinos.
	Ceramic Tile: A collaborative tile-sculpture on roles of active and responsible Filipinos applying balance, emphasis, and variety as principles of design.
	Laro ng Lahi: Learners participate in traditional games with locomotor and manipulative skills using variety of fitness concepts.
	Skit Presentation: Learners portray responsible refusal skills to prevent tobacco and alcohol use.
<i>3. Naipamamalas ang pagiging isang aktibo at responsableng batang Pilipino (Pagsasakatuparan ng Panatang Makabayan)</i>	Soundscape: Learners composes soundscapes inspired by an active and responsible Filipino vocally and/or instrumentally.
	Big Art: A collection of learners artworks on roles of active and responsible Filipino learners anchored on Panatang Makabayan using elements and principles of design.
	Laro ng Lahi: Learners participate in traditional games with locomotor and manipulative

	skills using movement and fitness concepts.
	<u>My Vlog</u> : A simple and short yet creative video presentation on healthful practices or ways to protect oneself from the dangers of tobacco and alcohol that shows being an active and responsible Filipino.